

Riksförbundet Enskilda Vägar

2025-10-17

Till: Klimat- och näringslivsdepartementet

Remissvar

Bättre förutsättningar för klimatanpassning SOU 2025:51

Synpunkter från Riksförbundet Enskilda Vägar

Det finns idag 60 000 mil väg. Av dessa utgörs ca 46 000 mil är enskilda vägar. Idag finns 22 500 väghållare som erhåller bidrag för 7 400 mil enskild väg. Resterande mil bekostastas helt och hållet av boende eller verksamheter längs vägarna. Medlemmarna i samfälligheter och vägföreningar är fastigheter och det är fastighetens ägare som betalar för de kostnader som samfälligheten har.

Riksförbundet Enskilda Vägar (REV) tycker att flera förslag i utredningen är viktiga och nödvändiga, vi tror också att samfälligheter kan göra stor nytta även för klimatanpassningsåtgärder framåt på samma sätt som för vägar och annan infrastruktur. Framför allt ser vi att hanteringen av dagvatten, som redan idag är ett stort problem, kan underlättas med de förslag som utredningen lägger.

Men vi ser också med oro på allt fler förslag, där kostnader för det gemensamma, skjuts över på enskilda fastighetsägare genom bildandet av samfälligheter eller genom fastighetsknutna avgifter. Här finns bland annat förslaget om medfinansieringsområde där fastighetsägare kan få bekosta åtgärder för något de själva inte har orsakat eller kanske inte ens har nytta av.

REV tycker det är självklart att stat och kommun ska ha ett direkt ansvar, framförallt för stigande havsnivåer och att detta inte ska åläggas samfälligheter, något som kommuner redan har föreslagits i detaljplaner.

Riksförbundet Enskilda Vägar

Riddargatan 35
11457 STOCKHOLM

Tel. 08-20 27 50

E-post: info@revriks.se
Hemsida: www.revriks.se

Riksförbundet Enskilda Vägar

REV anser också att befintliga samfälligheter borde kunna nyttjas mer effektivt än idag. Det räcker inte med mer vägledning och ny praxis utan ett annat system för finansiering behövs. Klimatanpassning, precis som väg, är ett samhällsintresse, men lagstiftningen bygger på att förrättningskostnaderna bärs privat. Det riskerar att stoppa lokala initiativ och små föreningar. Regeringen bör initiera att hela finansieringsmodellen för hur samfälligheter bildas ses över.

Lantmäteriet bör ges i uppdrag att utarbeta förenklade förfaranden för ändringsförrättningar både när syftet är klimatanpassning eller andra behov som kommer av ny teknik eller förändrad lag. Det skulle minska kostnaderna och göra processerna effektivare för fastighetsägare som vill göra saker tillsammans och förändra lokalt.

Samtidigt måste det finnas en kommunal eller statlig medfinansiering för klimatanpassningar för att upprätthålla en rimlighet i åtaganden över tid. Gärna liknande det system för bidragsgivning som redan finns för enskilda vägar. Samfälligheter borde också kunna ingå i medfinansieringsområden på ett annat sätt än vad utredningen föreslår. Då kan också kostnaderna bli hanterbara för den enskilde fastighetsägaren.

Det är också positivt att förslagen inte är tvingande för samfälligheter. Detta gör att kommunerna måste ha dialog med sina samfälligheter och se dom som aktörer för långsiktig utveckling.

Stockholm

Maria Sigfridsdotter

Ordförande Riksförbundet Enskilda Vägar

Riksförbundet Enskilda Vägar (REV) är en opolitisk och icke vinstdrivande organisation för föreningar som sköter enskilda vägar i Sverige. REV har till uppgift att förenkla de enskilda väghållarnas vardag, tillvarata deras intressen och representera dem gentemot politiker, myndigheter och organisationer. Förbundet har drygt 13 800 medlemsföreningar som alla är enskilda väghållare. Medlemsföreningarnas drygt 5500 mil vägar utgör en viktig del av landets lokala infrastruktur och betjänar tillsammans mer än var fjärde fastighet i Sverige.